

NEG-TYPERING 2004

1. Inleiding

In 1978 werd door de EG (thans EU) een door alle lidstaten te gebruiken typeringsmethode voor agrarische bedrijven geïntroduceerd. Hierdoor werd het mogelijk vergelijkingen te maken tussen de verschillende landen die tot dan toe hun eigen typeringsmethoden hanteerden (in Nederland was dat de VAT-typering). Het maken van deze vergelijkingen was noodzakelijk om de effecten van het EU-beleid in kaart te brengen.

De typeringsmethode, waarbij gebruik wordt gemaakt van economische criteria, is erop gericht een aanvulling te bieden op fysieke classificaties (bedrijfsgrootte in hectares of aantallen dieren). Het criterium dat gebruikt wordt is het Bruto Standaard Saldo (BSS). Een BSS wordt uitgedrukt in euro. Het aantal BSS van een bepaald gewas of dier beschrijft het bruto saldo bij een gemiddeld bedrijf dat produceert onder normale omstandigheden in een bepaalde regio gemiddeld genomen over een periode van drie jaar. Nederland geldt als één regio. Het middelste jaar van de periode van drie jaar wordt het referentiejaar genoemd. De Nederlandse BSS-normen worden vastgesteld door het Landbouw-Economisch Instituut (LEI). Het LEI¹ geeft via zijn website (www.lei.wur.nl) nadere informatie over de methode van berekening van Bruto Standaard Saldi en nge en over de toepassingsmogelijkheden van de nge. De nge worden (tot dusver) om de twee jaar berekend. Daarnaast wordt elk jaar aan de hand van de bij de Landbouwtelling te stellen vragen nagegaan of er aanvullend voor gewassen of dieren een BSS gewenst is (zie par. 7 voor 2004).

Aanvankelijk werden er door de EU circa 70 producten genoemd waarvoor een BSS-norm diende te worden berekend. In Nederland zijn inmiddels voor circa 180 producten BSS-normen vastgesteld. Dit is vooral het gevolg van het feit dat in Nederland meer tuinbouwgewassen (groenten, bloemen, planten, bloembollen e.d.) zijn gespecificeerd dan de EU vraagt. Daarnaast is voor een aantal door de EU onderscheiden producten in Nederland geen BSS-norm berekend, omdat het product in Nederland van geen belang is (bijvoorbeeld olijven en rijst). De hoeveelheid BSS van een bedrijf wordt binnen de EU omgerekend naar *European Size Units* (ESU of in het Nederlands: Europese grootte eenheid, ege) m.b.v. een bepaalde delingsfactor (momenteel is deze: $1 \text{ ege} = 1.200 \text{ euro}$).

Door verschillen in inflatie tussen de lidstaten zijn de lidstaten geleidelijk aan hun eigen factoren gaan gebruiken om de situatie in eigen land zo reëel mogelijk weer te geven. De in Nederland gehanteerde grootte eenheid heeft de naam NGE (Nederlandse Grootte Eenheid). De omrekenformule die in 2004 gehanteerd wordt, luidt: $1 \text{ NGE} = 1375 \text{ euro}$.

Vanwege de introductie van de euro, die momenteel door 12 EU-landen wordt toegepast, zal Nederlandⁱ in de komende jaren overgaan op de toepassing van de ege.

In dit document wordt informatie gegeven over de wijze waarop de Nederlandse BSS-normen gebruikt worden om de in Nederland gehanteerde NEG-typering per bedrijf vast te stellen. Deze NEG-typering is een variant op de destijds door de EG vastgestelde bedrijfstypering van agrarische bedrijven. Er is in Nederland gekozen voor een enigszins afwijkende typering omdat de Europese typering niet voldoende aansluit bij de specialisatie van de Nederlandse land- en tuinbouw.

In de volgende paragraaf wordt eerst enige uitleg gegeven over een begrip dat een belangrijke rol speelt bij de berekening van de hoeveelheid BSS per bedrijf: het voederoverschot. De daaropvolgende paragraaf behandelt de in dit document gebruikte notaties. In paragraaf 4 komen de verschillende productiegroepen aan de orde die een rol spelen bij de NEG-typering. In paragraaf 5 komen de hoofdproductiegroepen aan de orde en worden de condities genoemd die bepalend zijn voor de vaststelling van de NEG-typering van een bedrijf. In paragraaf 6 wordt de omrekenfactor gegeven voor de omrekening van BSS naar NGE's. In paragraaf 7 worden tenslotte wijzigingen op de vragenlijst van de landbouwtelling besproken die in 2004 aanleiding gaven tot het aanvullend voor enkele gewassen vaststellen van bss en nge.

¹ Hierover nog nader te overleggen tussen CBS, LEI en Ministerie van LNV.

In de rapportages van het LEI wordt al in toenemende mate de ege in plaats van de nge gebruikt.

2. Voederoverschot

Bij de bepaling van de BSS-waarden van graasdieren wordt rekening gehouden met de kosten van de productie van voedergrassen. De bruto standaard saldi van voedergrassen worden daarom bij de meeste bedrijven niet meegenomen in de berekening van de totale hoeveelheid BSS van een bedrijf. Wanneer er sprake is van een voedertekort of een voederoverschot wordt met behulp van een speciale methode het gebrek aan evenwicht tussen graasdieren en voedergrassen gecorrigeerd. De methode maakt gebruik van de ratio R.

R wordt berekend door de totale BSS van graasdieren te delen door de totale BSS van voedergrassen. Voor het jaar 2004 geldt dat als $R < 1,7$ er sprake is van een voederoverschot.

Vertaald naar de 2004-situatie betekent dat er sprake is van een voederoverschot als geldt dat

$$\left[\frac{\text{totale BSS van rubrieken 201 t/m 229, 260, 261, 285, 286, 265, 266, 268, 282 en 284}}{\text{totale BSS van rubrieken 359, 369, 373, 376, 703, 715, 754, 942, 943, 962, 963}} \right] < 1,7$$

In dat geval worden niet de normale BSS-waarden toegepast bij de berekening van de graasdieren-BSS, maar wordt alleen het overschot aan voedergrassen (en dus niet de hele hoeveelheid voedergrassen) meegeteld bij de berekening van de totale hoeveelheid BSS van een bedrijf. De bijdrage van het overschot aan de totale hoeveelheid BSS van het bedrijf is per voedergras gelijk aan

$$\text{BSS van het voedergras} \times \left[1 - \left[\frac{1}{1,7} \times \frac{\text{BSS van de graasdieren}}{\text{BSS van alle voedergrassen}} \right] \right]$$

In verschillende landen van de Europese Unie wordt ook rekening gehouden met de situatie waarin er sprake is van een voedertekort. In Nederland is dit niet het geval.

3. Toelichting op het gebruik van codes en cijfers

Voor de eenvoud wordt in het vervolg van dit document gebruikgemaakt van codes en cijfers en wel als volgt:

- een rubriek wordt aangegeven met een driecijferig nummer dat overeenkomt met de nummering op het beschrijvingsbiljet van de Landbouwtelling 2004;
- een letter 'P' gevolgd door drie of vier cijfers is een productiegroep, d.w.z. een verzameling van rubrieken die tot een bepaalde bedrijfstak binnen de landbouw gerekend kunnen worden en daarom van belang is voor de NEG-typering;
- een letter 'P' gevolgd door één cijfer is een hoofdproductiegroep;
- een hoofdbedrijfstype wordt aangegeven met één cijfer dat correspondeert met de ééncijferige P-aanduiding;
- een onderverdeling van de hoofdbedrijfstypes wordt aangegeven met een viercijferig bedrijfstype-nummer. Hierbij geeft het eerste cijfer altijd het hoofdbedrijfstype aan waarin het bedrijfstype valt, het tweede cijfer geeft weer om welke productiegroep het gaat en de laatste twee cijfers geven een nadere onderverdeling weer binnen de desbetreffende productiegroepen.

Indien er aan een bepaalde conditie voldaan moet worden, bijvoorbeeld alle rubrieken gegroepeerd tot P1 moeten meer dan 2/3 van het totaal BSS van het bedrijf uitmaken, dan wordt dit eenvoudig genoteerd als:

$P1 > 2/3$. Zolang niet anders vermeld is, wordt met een deel (bijv. 1/3, 2/3) altijd een deel van de totale BSS van een bedrijf bedoeld.

4. Productiegroepen

Bij het bepalen van de NEG-typing speelt de verdeling van de hoeveelheid BSS over verschillende productiegroepen een belangrijke rol. Er bestaat per productiegroep een code die de hoeveelheid BSS aanduidt. In onderstaande lijst wordt een overzicht van deze productiegroepen gegeven.

Code	Productiegroep	Rubriek	Naam	BSS
P131	MAAIDORSBARE GEWASSEN	301	wintertarwe	1.160 euro/ha
		303	zomertarwe	940 euro/ha
		305	wintergerst	1.000 euro/ha
		307	zomergerst	1.010 euro/ha
		309	rogge	845 euro/ha
		311	haver	895 euro/ha
		312	triticale	940 euro/ha
		313	korrelmaïs	1.190 euro/ha
		915	groene erwten	1.130 euro/ha
		916	schokkers	1.130 euro/ha
		321	kapucijners/ grauwe erwten	1.340 euro/ha
		323	bruine bonen	1.310 euro/ha
		325	veldbonen	835 euro/ha
		919	koolzaad (ook boterzaad)	945 euro/ha
		920	raapzaad	945 euro/ha
		329	karwijzaad	1.110 euro/ha
		331	blauwmaanzaad	1.480 euro/ha
		957	braak, zwarte (minder dan 6 maanden)	290 euro/ha
		958	braak, zwarte (ten minste 6 maanden)	290 euro/ha
		P141	HAKVRUCHTEN	347
349	pootaardappelen (kleigrond)			4.290 euro/ha
351	consumptie-aardappelen (zand-/veengrond)			2.140 euro/ha
353	consumptie-aardappelen (kleigrond)			2.880 euro/ha
355	zetmeelaardappelen			1.690 euro/ha
357	suikerbieten			2.370 euro/ha
359 a)	voederbieten			1.890 euro/ha
380	cichorei			2.140 euro/ha
P143	AKKERBOUWGROENTEN	326	erwten (groen te oogsten)	1.530 euro/ha
		383	poot- en plantuien	2.960 euro/ha
		385	zaai-uien	3.240 euro/ha
		387	zilveruien	2.960 euro/ha
		429	knolselderij >= 100 are	3.380 euro/ha
		441	schorseneren >= 100 are	6.740 euro/ha
		445	spinazie >= 200 are	2.180 euro/ha
		453	stamsperziebonen >= 150 are	1.340 euro/ha

Code	Productiegroep	Rubriek	Naam	BSS
P143	AKKERBOUWGROENTEN (vervolg)	945	tuinbonen (droog te oogsten) >= 150 are	2.860 euro/ha
		946	tuinbonen (groen te oogsten) >= 150 are	1.820 euro/ha
		465	was-, bospeen >= 50 are	1.930 euro/ha
		469	winterpeen >= 150 are	3.400 euro/ha
		473	witlofwortel >=100 are	2.900 euro/ha
		947	suikermais >= 200 are	1.190 euro/ha
		948	pronkbonen >= 200 are	13.400 euro/ha
		949	stoksnijbonen en stokslabonen >= 200 are	8.420 euro/ha
		950	overige groenten >= 200 are	2.860 euro/ha
		P149	OVERIGE AKKERBOUW	921
922	lijnzaad (niet van vezelvas)			1.540 euro/ha
715 a)	tijdelijk grasland			1.350 euro/ha
369 a)	luzerne			625 euro/ha
373 a)	snijmais			1.190 euro/ha
376 a)	corn cob mix			1.190 euro/ha
923	groenbemestingsgewassen (anders dan i.h.k.v. de akkerb. regeling)			0,0 euro/ha
924	braak , groene- (ten minste 6 maanden)			350 euro/ha
925	braak , groene- (10 meter ten minste 6 maanden)			490 euro/ha
926	braak , voederleguminosen			350 euro/ha
927	braak , LNV natuur- eenjarig			355 euro/ha
928	braak , LNV natuur- meerjarig			370 euro/ha
929	braak , LNV natuur- eenjarig en andere overheidsinstantie			355 euro/ha
930	braak , LNV natuur- meerjarig en andere overheidsinstantie			370 euro/ha
808	faunaranden			675 euro/ha
341	graszaad			1.270 euro/ha
530	groentezaden			3.630 euro/ha
532	bloemzaden			4.410 euro/ha
381	hennep			1.070 euro/ha
931	overige (niet genoemde) akkerbouwgewassen			3.060 euro/ha
932	gierst	940 euro/ha		

Code	Productiegroep	Rubriek	Naam	BSS		
P149	OVERIGE AKKERBOUW (vervolg)	933	graansorgho	940 euro/ha		
		934	overige granen	940 euro/ha		
		935	boekweit	940 euro/ha		
		936	kanariezaad	940 euro/ha		
		937	overige non food/ non feed/gewassen	940 euro/ha		
		938	sojabonen	1.430 euro/ha		
		939	zonnebloemen	1.180 euro/ha		
		940	miscanthus	955 euro/ha		
		941	niet bitter lupinen	1.360 euro/ha		
		942 a)	overige toegestane voedergewassen	1.190 euro/ha		
		943 a)	overige voedergewassen	1.190 euro/ha		
		944	klaverzaad	940 euro/ha		
		P211	OPENGRONDSGROENTEN	401	aardbeien	20.800 euro/ha
				405	andijvie	13.400 euro/ha
408	asperges z. productie			14.600 euro/ha		
409	asperges m. productie			14.600 euro/ha		
417	bewaarkool			8.550 euro/ha		
421	bloemkool			7.200 euro/ha		
423	broccoli			5.960 euro/ha		
425	herfst-/vroeg sluitkool			3.560 euro/ha		
429	knolselderij					
	< 100 are			7.390 euro/ha		
431	kroten			3.330 euro/ha		
433	(krop)sla			12.800 euro/ha		
437	prei			8.880 euro/ha		
441	schorseneren					
	< 100 are			6.740 euro/ha		
445	spinazie					
	< 200 are			4.200 euro/ha		
449	spruitkool			4.890 euro/ha		
453	stamsperziebonen					
	< 150 are			4.620 euro/ha		
945	tuinbonen (droog te oogsten < 150 are			2.720 euro/ha		
946	tuinbonen (groen te oogsten < 150 are			1.920 euro/ha		
465	was-, bospeen					
	< 50 are			10.400 euro/ha		
469	winterpeen					
	< 150 are			5.240 euro/ha		
473	witlofwortel					
	< 100 are			2.900 euro/ha		
947	suikermais					
	< 200 are			1.190 euro/ha		
948	pronkbonen					
	< 200 are			13.400 euro/ha		
949	stoksnijbonen en stokslabonen					
	< 200 are	8.420 euro/ha				
950	overige groenten					
	< 200 are	6.800 euro/ha				

Code	Productiegroep	Rubriek	Naam	BSS
P211	OPENGRONDSGROENTEN (vervolg)	583	witloftrek	6.220 euro/ha
P212	GLASGROENTEN	608	losse tomaten	18,15 euro/m ²
		604	trostomaten	21,55 euro/m ²
		606	cherry-tomaten	25,75 euro/m ²
		605	komkommers	15,15 euro/m ²
		610	aardbeien onder glas	21,50 euro/m ²
		611	aardbeien in betreedbare plastic tunnels	7,46 euro/m ²
		631	rode paprika	21,7 euro/m ²
		632	groene paprika	18,1 euro/m ²
		633	gele paprika	20,8 euro/m ²
		634	overige paprika	23,75 euro/m ²
		616	radijs	11,4 euro/m ²
		618	aubergines	22,65 euro/m ²
		624	groentezaden	10,5 euro/m ²
		625	opkweekmateriaal	35,65 euro/m ²
		621	overige groenten onder glas (incl. meloenen)	11,75 euro/m ²
P221	OPENGRONDSBLOEMEN EN -BOLLEN	540	droogbloemen	8.180 euro/ha
		542	overige bloemkwekerij- gewassen	35.900 euro/ha
		561	vaste planten	48.600 euro/ha
		571	hyacinten	23.400 euro/ha
		573	tulpen	17.700 euro/ha
		575	narcissen	17.800 euro/ha
		577	gladiolen	13.800 euro/ha
		578	krokussen	16.700 euro/ha
		579	lelies	31.600 euro/ha
		580	irissen	16.100 euro/ha
		581	overige bol- en knol- gewassen	21.000 euro/ha
P222	GLASBLOEMEN	641	rozen	35,05 euro/m ²
		643	anjers	19,7 euro/m ²
		645	anthurium	18,5 euro/m ²
		647	chrysanten	17,25 euro/m ²
		649	freesia's	19,05 euro/m ²
		650	orchideeën	23,4 euro/m ²
		651	gerbera's	26,25 euro/m ²
		652	alstroemeria	18,4 euro/m ²
		653	gypsophila	15,55 euro/m ²
		654	eustoma russellianum	18,8 euro/m ²
		655	lelies (snijbloem)	19,8 euro/m ²
		656	nerine	15,3 euro/m ²
		657	overige snijbloemen	20,45 euro/m ²
		658	kalanchoë	36,0 euro/m ²
		659	begonia	35,25 euro/m ²
		661	overige potplanten voor de bloei	33,05 euro/m ²
		662	amaryllisbollen	7,58 euro/m ²
		664	ficus	23,55 euro/m ²

Code	Productiegroep	Rubriek	Naam	BSS
P222	GLASBLOEMEN (vervolg)	668	dracaena	42,95 euro/m ²
		669	overige bladplanten	37,9 euro/m ²
		663	perkplanten	22,45 euro/m ²
		665	overige bloemkwekerij- gewassen	19,05 euro/m ²
		666	opkweekmateriaal voor bloemkwekerijgewassen	33,25 euro/m ²
		677	bloemzaden	19,05 euro/m ²
		911	tulpenbroei	62,0 euro/1000 stuks
		912	hyacintenbroei	84,0 euro/1000 stuks
		913	narcissenbroei	1,0 euro/kg
P231	PADDESTOELEN	806	beteelbare oppervlakte champignons zonder doorgroeide compost	87,65 euro/m ²
		807	beteelbare oppervlakte champignons met doorgroeide compost	132,2 euro/m ²
		809	overige eetbare paddestoelen	230,0 euro/ton vers substraat
P301	FRUIT	501	appelen aangeplant in seizoen 2003/'04	6.820 euro/ha
		503	appelen aangeplant vóór seizoen 2003/'04	6.820 euro/ha
		505	peren aangeplant in seizoen 2003/'04	11.300 euro/ha
		507	peren aangeplant vóór seizoen 2003/'04	11.300 euro/ha
		515	overige pit- en steenvruchten	12.600 euro/ha
		533	druiven voor wijn	13.800 euro/ha
		520	klein fruit	27.600 euro/ha
		525	zwarte bes en zure kers	3.670 euro/ha
P311	BOOMKWEKERIJGEWASSEN	551	bos- en haagplantsoen	13.300 euro/ha
		552	laan- en parkbomen	15.800 euro/ha
		554	vruchtbomen	11.300 euro/ha
		555	rozenstruiken	14.700 euro/ha
		557	sierconiferen	36.700 euro/ha
		559	sierheesters en klimplanten	86200 euro/ha
P321	FRUIT EN BOOMKWEKERIJ- GEWASSEN ONDER GLAS	635	fruit	8,93 euro/m ²
		670	boomkwekerijgewassen en vaste planten onder glas ge- teeld voor vermeerdering en/of aantrekking	10,6 euro/m ²
		672	boomkwekerijgewassen en vaste planten onder glas geteeld volledig onder glas	25,55 euro/m ²

Code	Productiegroep	Rubriek	Naam	BSS		
P331	SNELGROEIEND HOUT	954	bos, zonder herpl. plicht	425 euro/ha		
		955	bos (set aside regeling)	325 euro/ha		
		956	braak, met bos (SBL) regeling	345 euro/ha		
P411	RUNDVEE COMBINATIE 1	201	vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar (geen vlees- of weidevee)	260 euro/dier		
		203	mannelijk jongvee jonger dan 1 jaar (geen vlees- of weidevee)	260 euro/dier		
		205	vrouwelijk jongvee, 1 tot 2 jaar (geen vlees- of weidevee)	400 euro/dier		
		209	vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder (nog nooit gekalfd) (geen vlees- of weidevee)	400 euro/dier		
		211	melk- en kalfkoeien	1740 euro/dier		
		214	vleeskalveren voor de witvleesproductie	190 euro/dier		
		216	vleeskalveren voor de rosé vleesproductie	220 euro/dier		
		217	ander vleesvee jonger dan 1 jaar, vrouwelijk	275 euro/dier		
		219	ander vleesvee jonger dan 1 jaar, mannelijk	275 euro/dier		
		221	ander vleesvee 1 tot 2 jaar, vrouwelijk	275 euro/dier		
		225	ander vleesvee 2 jaar en ouder, vrouwelijk (nog nooit gekalfd)	275 euro/dier		
		P4111	RUNDVEE COMBINATIE 2	211	melk- en kalfkoeien	1.740 euro/dier
		P412	RUNDVEE COMBINATIE 3	201	vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar (geen vlees- of weidevee)	260 euro/dier
				203	mannelijk jongvee jonger dan 1 jaar (geen vlees- of weidevee)	260 euro/dier
				205	vrouwelijk jongvee, 1 tot 2 jaar (geen vlees- of weidevee)	400 euro/dier
207	mannelijk jongvee, 1 tot 2 jaar (geen vlees- of weidevee)			870 euro/dier		
209	vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder (nog nooit gekalfd) (geen vlees- of weidevee)			400 euro/dier		
211	melk- en kalfkoeien			1.740 euro/dier		
213	stieren voor de fokkerij, 2 jaar en ouder			870 euro/dier		

Code	Productiegroep	Rubriek	Naam	BSS		
P412	RUNDVEE COMBINATIE 3 (vervolg)	214	vleeskalveren voor de witvleesproductie	190 euro/dier		
		216	vleeskalveren voor de rosé vleesproductie	220 euro/dier		
		217	ander vleesvee jonger dan 1 jaar, vrouwelijk	275 euro/dier		
		219	ander vleesvee jonger dan 1 jaar, mannelijk	275 euro/dier		
		221	ander vleesvee 1 tot 2 jaar, vrouwelijk	275 euro/dier		
		223	ander vleesvee 1 tot 2 jaar, mannelijk	275 euro/dier		
		225	ander vleesvee 2 jaar en ouder, vrouwelijk (nog nooit gekalfd)	275 euro/dier		
		227	ander vleesvee 2 jaar en ouder, mannelijk	275 euro/dier		
		228	zoogkoeien, tenminste eenmaal gekalfd	475 euro/dier		
		229	vlees- en weidekoeien, 2 jaar en ouder	275 euro/dier		
		P4121	RUNDVEE COMBINATIE 4	201	vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar (geen vlees- of weidevee)	260 euro/dier
				203	mannelijk jongvee jonger dan 1 jaar (geen vlees- of weidevee)	260 euro/dier
				205	vrouwelijk jongvee, 1 tot 2 jaar (geen vlees- of weidevee)	400 euro/dier
207	mannelijk jongvee, 1 tot 2 jaar (geen vlees- of weidevee)			870 euro/dier		
209	vrouwelijk jongvee, 2 jaar en ouder (nog nooit gekalfd) (geen vlees- of weidevee)			400 euro/dier		
211	melk- en kalfkoeien			1740 euro/dier		
213	stieren voor de fokkerij, 2 jaar en ouder			870 euro/dier		
228	zoogkoeien, tenminste eenmaal gekalfd			475 euro/dier		
229	vlees- en weidekoeien, 2 jaar en ouder			275 euro/dier		
P4122	RUNDVEE COMBINATIE 5			214	vleeskalveren voor de witvleesproductie	190 euro/dier
				216	vleeskalveren voor de rosé vleesproductie	220 euro/dier

Code	Productiegroep	Rubriek	Naam	BSS
P441	SCHAPEN	265 b)	lammeren	89 euro/dier
		266	vrouwelijke schapen	89 euro/dier
		268 b)	mannelijke schapen	89 euro/dier
P443	GEITEN	282	melkgeiten	185 euro/dier
		284 c)	overige geiten	16 euro/dier
P448	GRASLAND	703 a)	blijvend grasland	13,5 euro/dier
		754 a)	natuurlijk grasland >75%	6,75 euro/dier
		963 a)	natuurlijk grasland >50%	5,4euro/dier
		962 a)	natuurlijk grasland <50%	4,05 euro/dier
P449	PAARDEN EN PONY'S	260	paarden, jonger dan 3 jaar	335 euro/dier
		261	paarden, 3 jaar en ouder	2570 euro/dier
		285	pony's, jonger dan 3 jaar	305 euro/dier
		286	pony's, 3 jaar en ouder	2160 euro/dier
P511	VARKENS COMBINATIE 1	235 d)	biggen tot 20 kg, nog bij de zeug	0 euro/dier
		237 d)	biggen tot 20 kg, niet meer bij de zeug	45 euro/dier
P512	VARKENS COMBINATIE 2	243	opfokzeugjes en -beertjes, 20 tot 50 kg	75 euro/dier
		245	opfokzeugen, 50 kg en meer, niet gedekt	75 euro/dier
		247	gedekte fokzeugen, 50 kg en meer	340 euro/dier
		249	(al dan niet drachtig) fokzeugen bij biggen, 50 kg en meer	340 euro/dier
		251	overige fokzeugen (gust), 50 kg en meer	340 euro/dier
		253	fokberen, 50 kg en meer, nog niet dekrijp	75 euro/dier
		255	fokberen, 50 kg en meer, dekrijp	340 euro/dier
		P513	VARKENS COMBINATIE 3	239
242	vleesvarkens, 50 kg en meer, vrouwelijk			45 euro/dier
244	vleesvarkens, 50 kg en meer, mannelijk			45 euro/dier
P521	VLEESKUIKENS	269	vleeskuikens	190 euro/100 dieren

Code	Productiegroep	Rubriek	Naam	BSS
P522	KIPPEN	271	ouderdieren van vleesras-	
			sen jonger dan 18 weken	600 euro/100 dieren
		273	ouderdieren van vleesras-	
			sen, 18 weken en ouder	910 euro/100 dieren
		275	legghennen, jonger dan	
			18 weken (incl. kuikens)	185 euro/100 dieren
		276	legghennen, 18 weken tot	
			20 maanden (incl.	
			ouderdieren)	405 euro/100 dieren
		278	legghennen, 20 maanden	
			en ouder (incl.	
			ouderdieren)	405 euro/100 dieren
P523	OVERIG PLUIMVEE	287	jonge eenden voor de	
			vleesproductie	460 euro/100 dieren
		289	kalkoenen	760 euro/100 dieren
		297	overig pluimvee	460 euro/100 dieren
P531	KONIJNEN EN EDEL- PELSDIEREN	232 e)	konijnen voor de	
			vleesproductie	4,0 euro/dier
		233	voedsters (moederdieren)	83,0 euro/dier
		290	nertsen (moederdieren)	69,0 euro/dier
		292	vossen (moederdieren)	175 euro/dier
		294	overige pelsdieren	
			(moederdieren)	175 euro/dier

- a) Alleen meetellen ingeval van voederoverschot.
- b) Alleen meetellen als rubriek 266 niet voorkomt.
- c) Alleen meetellen als rubriek 282 niet voorkomt.
- d) Alleen meetellen als de rubrieken 247 t/m 251 niet voorkomen.
- e) Alleen meetellen als rubriek 233 niet voorkomt.

5. Hoofdproductiegroepen en NEG-typering

Met behulp van de productiegroepen kunnen hoofdproductiegroepen worden samengesteld die corresponderen met één van de hoofdbedrijfstypen van de NEG-typering. Er geldt:

$$P1 = P131 + P141 + P143 + P149$$

$$P2 = P211 + P212 + P221 + P222 + P231$$

$$P3 = P301 + P311 + P321 + P331$$

$$P4 = P412 + P441 + P443 + P448 + P449$$

$$P5 = P511 + P512 + P513 + P521 + P522 + P523 + P531$$

Met behulp van de productiegroepen en de hoofdproductiegroepen wordt vervolgens de NEG-typering van een bedrijf vastgesteld. In onderstaande tabel worden de condities van de NEG-typering gegeven.

Code	Omschrijving	Conditie
1310	maaidorsbare gewassenbedrijven	P131 > 2/3
1410	gespecialiseerde hakvruchtbedrijven	P141 > 2/3
1420	maaidors/hakvruchtbedrijven	P131 > 1/3 EN P141 > 1/3
1430	akkerbouwgroentenbedrijven	P143 > 2/3
1448	overige hakvruchtbedrijven	P141 > 1/3
1449	overige akkerbouwbedrijven	P1 > 2/3 EN aan de condities voor NEG-typeringen 1310, 1410, 1420, 1430 en 1448 werd niet voldaan
2011	opengrondsgroentenbedrijven	P211 > 2/3
2012	glasgroentenbedrijven	P212 > 2/3
2013	overige groentenbedrijven	P211 + P212 > 2/3 EN aan de condities voor NEG-typeringen 2011 en 2012 werd niet voldaan
2021	opengrondsbloem(bollen)bedrijven	P221 > 2/3
2022	glasbloemenbedrijven	P222 > 2/3
2023	overige bloemenbedrijven	P221 + P222 > 2/3 EN aan de condities voor NEG-typeringen 2021 en 2022 werd niet voldaan
2033	paddestoelenbedrijven	P231 > 2/3
2039	overige tuinbouwbedrijven	P2 > 2/3 EN aan de condities voor NEG-typeringen 2011, 2012, 2013, 2021, 2022, 2023 en 2033 werd niet voldaan
3210	fruitbedrijven	P301 > 2/3
3480	boomkwekerijbedrijven	P311 > 2/3
3490	overige blijvende teeltbedrijven	P3 > 2/3 EN aan de condities voor NEG-typeringen 3210 en 3480 werd niet voldaan
4110	sterk gespecialiseerde melkveebedrijven	P411 > 2/3 EN P4111 > 2/3 VAN P411 EN P4111 > 2/3
4120	gespecialiseerde melkveebedrijven	P411 > 2/3 EN P4111 > 2/3 VAN P411 EN P4111 <=2/3
4370	overige melkveebedrijven	P412 > 2/3 EN P4121 > 2/3
4380	kalvermesterijen	P412 > 2/3 EN P4122 > 2/3
4390	overige rundveebedrijven	P412 > 2/3 EN aan de condities voor NEG-typeringen 4380 en 4370 werd niet voldaan
4410	schapenbedrijven	P441 > 2/3
4420	rundvee/schapenbedrijven	P441 > 1/3 EN P412 > 1/3
4430	geitenbedrijven	P443 > 2/3
4448	graslandbedrijven	P448 > 2/3
4449	overige graasdierbedrijven	P4 > 2/3 EN aan de condities voor NEG-typeringen 4110, 4120, 4370, 4380, 4390, 4410, 4420, 4430 en 4448 werd niet voldaan

Code	Omschrijving	Conditie
5011	fokvarkensbedrijven	$P512 > 2/3$
5012	vleesvarkensbedrijven	$P511 + P513 > 2/3$
5013	overige varkensbedrijven	$P511 + P512 + P513 > 2/3$ EN aan de condities voor NEG-typeringen 5011 en 5012 werd niet voldaan
5021	legkippenbedrijven	$P522 > 2/3$
5022	slachtpluimveebedrijven	$P521 + P523 > 2/3$
5023	overige pluimveebedrijven	$P521 + P522 + P523 > 2/3$ EN aan de condities voor NEG-typeringen 5021 en 5022 werd niet voldaan
5031	varkens/pluimveebedrijven	$P511 + P512 + P513 > 1/3$ EN $P521 + P522 + P523 > 1/3$
5032	overige hokdierbedrijven	$P5 > 2/3$ EN aan de condities voor NEG-typeringen 5011, 5012, 5013, 5021, 5022, 5023, 5031 en 5032 werd niet voldaan
6010	tuinbouw/blijvende teeltbedrijven	$P1 \leq 2/3$ EN $P2 \leq 2/3$ EN $P3 \leq 2/3$ EN $P4 \leq 2/3$ EN $P5 \leq 2/3$ EN $P4 \leq 1/3$ EN $P5 \leq 1/3$ EN $P2 > 1/3$ EN $P3 > 1/3$
6090	overige gewassencombinaties	$P1 \leq 2/3$ EN $P2 \leq 2/3$ EN $P3 \leq 2/3$ EN $P4 \leq 2/3$ EN $P5 \leq 2/3$ EN $P4 \leq 1/3$ EN $P5 \leq 1/3$ EN ($P1 > 1/3$ OF $P2 > 1/3$ OF $P3 > 1/3$)
7100	graasdiercombinaties	aan de condities voor bovenstaande NEG-typeringen (1310 t/m 6090) werd niet voldaan EN $P1 \leq 1/3$ EN $P2 \leq 1/3$ EN $P3 \leq 1/3$ EN $P4 > 1/3$ EN $P5 \leq 1/3$
7200	hokdiercombinaties	aan de condities voor bovenstaande NEG-typeringen (1310 t/m 6090) werd niet voldaan EN $P1 \leq 1/3$ EN $P2 \leq 1/3$ EN $P3 \leq 1/3$ EN $P5 > 1/3$
8100	akkerbouw/veeteeltcombinaties	aan de condities voor bovenstaande NEG-typeringen (1310 t/m 7200) werd niet voldaan EN $P1 > 1/3$ EN $P4 > 1/3$
8200	overige combinaties	aan de condities van geen enkele bovenstaande NEG-typering werd voldaan

6. Van BSS naar NGE

De totale bedrijfsgrootte van een bedrijf is gelijk aan $P1 + P2 + P3 + P4 + P5$. In Nederland wordt deze weergegeven in NGE's. In 2004 dient hiervoor, evenals in 2003, de volgende omrekenfactor gehanteerd te worden:

1 NGE = 1375 euro.

7. Wijzigingen in de vragenlijst ten opzichte van 2003

Er is op de vragenlijst 2004 een aantal wijzigingen aangebracht die consequenties heeft voor de berekening van de hoeveelheid BSS en de vaststelling van de NEG-typering. Dit document is hierop aangepast. Het betreft de volgende wijzigingen:

- 1 rubriek tomaten (601) is opgedeeld in 3 rubrieken: losse tomaten (608), trostomaten (604) en cherry-tomaten (606)
- 1 rubriek paprika (613) is opgedeeld in 4 rubrieken: rode paprika (631), groene paprika (632), gele paprika (633) en overige paprika(634)
- De rubrieken 632 (Druiven voor wijnproductie) en 634 (Overig fruit) zijn samengevoegd tot rubriek 635 (fruit)
- De rubriek 241 (Vleesvarkens, 50 kg of meer) is opgedeeld in de rubrieken 242 (Mannelijke vleesvarkens, 50 kg of meer) en 244 (Vrouwelijke vleesvarkens, 50 kg of meer)

De meest actuele BSS normen zijn momenteel de BSS 2000, die voor de Landbouwtelling in 2003 zijn vastgesteld en ook van kracht zijn voor de Landbouwtelling in 2004. Voor de Landbouwtelling in 2005 zal het LEI nieuwe normen berekenen.

ⁱ Hierover nog nader te overleggen tussen CBS, LEI en Ministerie van LNV.

In de rapportages van het LEI wordt al in toenemende mate de ege in plaats van de nge gebruikt.